İŞÇİ CİNAYETLERİ

İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Cumhuriyet Dönemi

- 1936 3008 sayılı yasa
- 1967 931 sayılı yasa –anayasa mahkemesi
- 1971 1475 sayılı kanun İSİG kurulları kuruluyor v ve 16 yaşın altındakiler ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmıyor

1475 büyük geldiği için 2003 Haziran' ayında 4857 sayılı yasa ile kıdem tazminatı budanıyor.
İşçi değil işveren gözetiliyor.Güvensiz çalışma ortamı yaygınlaşıp,işten atılmalar artıyor.

- 24 Ocak kararlarının altyapısı için önce 12 Eylül 80 ihtilali yapıldı.Fiili ugulamalar ancak 4857 sayılı iş kanunu ile 2003 ylında yasallaştı.

- 2008 yılında 5763 sayılı kanun
- İşyeri Hekimleri ve İş Güvenliği Uzmanları eğitimleri piyasalaştırıldi.Taşeron yükümlülükleri azltıldı.

- 30.madde özürlü çalıştırma zorunluluğu kaldırıldı.
- 81. ve 82.madde 50 nin altında işçi çalıştıranlar İSİG hizmetinden muaf tutuldu.
- 88.madde emzirme odası ve kreş taşeronlaştırıldı.

- 2009 5920 sayılı kölelik kanunu
- 2010 6009 sayılı torba yasa

TMMOB ve TTB devre dışı bırakıldı. İş Güvenliği uzmanları ,İş Yeri hekimleri özel şirketler tarafından eğitilmeye başlandı.

- 2011 6111 sayılı torba yasası

  Kuralsız çalışma kurumsallaşmış , kayıt dışı istihdam teşvik edilmiş ,kamuda geçici görevlendirme ve sürgünler başlamıştır.

- 2012 6311 sayılı yasa
- 50.nin altında işçi çalıştıran kurumlara dokunmamıştır.14.madde iş kazası ve meslek hastalığı sadece SGK'a bildirime dönüşmüş,sorumluluklar tamamen İş Güvenliği Uzmanına yüklenmiştir.

- Esnek çalışma konusunda kelime dağarcığımız zenginleşmiştir.

  Geçiçi süreli çalışma ,Uzaktan çalışma,Çağrılı çalışma ,Kısmi süreli çalışma ,İş Paylaşımı ve esnek zaman modeli ile çalışma ,Geçici istihdam büroları ile çalışma

- Kolay iş yapma ve kolay işçi istihdamında 183 ülkeden 145. sıradayız.
- Sermayeye 300 yıl öncesinin çalışma koşulları sunuldu güvencesiz, örgütsüz, karın tokluğuna çalışan bir işçi sınıfı yaratıldı.

- Türk Dil Kurumunda” cinayet : adam öldürme” olarak geçiyor.
- Öldürme eyleminin kasıtlı işlenmesi halinde fiil cinayet olarak da tanımlanır.
- TDK da Kast: Öldürme yaralama veya zarar vermeyi isteme, kötü niyet olarak tanımlanır.
- Suikast: Gizlice cana kıyma ve kötülük etme. Ortada iş cinayetleri varsa Suikastçı taşerondur.

- ILO raporlarına göre iş kazalarında Avrupa şampiyonuyuz. Dünya sıralamasında ise El Salvador ve Cezayir'den sonra dünya üçüncüsüyüz. Norveç İsveç Danimarka gibi ülkeler sonlarda yer almaktadır.

- Dünyada 1.100.000.000 işçi günlük 4 usd karşılığı çalışmaktadır.
- 232.000.000 göçmen işçi bulunuyor.
- Her dakikada 4 işçi ...15 saniyede 1 işçi hayatını kaybediyor.
- Her yıl 270.000.000 iş kazası oluyor.
- 160.000.000 emekçi meslek hastalığına yakalanıyor.

- Her gün 6300 emekçi iş kazası veya meslek hastalığından ex oluyor.
- En çok iş kazası olan sektör inşaat sektörüdür.

- İş kazası sonrası ölüm 2004 yılında 543 iken ,2013'te 1360 a yükselmiş 9 yılda % 150 artmış. 2014'te ise 1886 ya yükselmiş, %38 artmıştır.10 yıl içinde ölümler % 243 artarak iş cinayetleri konusunda iktidar tarihi bir katliama imza atmıştır.
- İş kazaları ise 2012'de 74.871 iken 2014'te 191, 398'e yükselmiş , %155 artmıştır.

2013 yılında 75,000 meslek hastalığı tespit edilmesi beklenirken SGK'nın sadece 371 meslek hastalığı tespit etmesi rakamlarla ve istatistiklerle anlatılabilecek bir durum değildir. Kapatılan veya işlevsizleştirilen meslek hastaneleri verilen değerin açık bir göstergesidir.

Bütün çıkan yasa ve yönetmeliklere rağmen 2015 yılı 4. ayında işçi cinayetlerinde **130 emekçi** hayatını kaybetmiştir.

İnşaat, tarım, taşımacılık ve ticaret/büro işkollarında işçi ölümleri yoğunlaşıyor...

- Ocak ayında en az 128 işçi,
- Şubat ayında en az 85 işçi,
- Mart ayında en az 139 işçi,
- Nisan ayında ise en az 130 işçi yaşamını yitirdi…
- Böylece 2015 yılının ilk dört ayında iş cinayetlerinde en az 482 işçi can vermiş oldu

- **İş cinayetleri en çok İstanbul, Konya, Antalya, Bursa, İzmir ve Adana'da can aldı…**
- 12 ölüm İstabul'da;
- 9 ölüm Konya'da
- 7'şer ölüm Antalya ve Bursa'da;

Bugün önlem almadan çalıştırmak bir iş cinayetidir..sadece henüz işlenmemiştir.

Soma katliamının yıldönümünde kaybettiğimiz 301 canı saygıyla anıyoruz.

Teşekkürler

Dr.Can Mustafa Eren